

Yn Adrodd i: Y CABINET

Dyddiad y Cyfarfod: 19 Mehefin 2012

Aelod Cabinet Arweiniol: Y Cyngorydd Julian Thompson-Hill

Swyddog Arweiniol: Paul McGrady, Pennaeth Cyllid ac Asedau

Teitl: Adroddiad Cyllid

1 Ynghylch beth mae'r adroddiad?

Mae'r adroddiad yn cynnwys manylion cyllideb refeniw'r cyngor a manylion yr arbedion a gytunwyd ddiwedd Mai 2012 ar gyfer 2012 / 13. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys crynodeb o ddiweddariad ar y Cynllun Cyfalaf, y Cyfrif Refeniw Tai a'r Cynllun Cyfalaf Tai.

2 Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Mae'r adroddiad yn hysbysu'r aelodau o ffurf y cyllidebau ac yn dangos y strwythur adrodd ar gyfer y flwyddyn i ddod. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw wyro o'r strategaeth gyllidebol a gytunwyd ar gyfer 2012 / 13 ac a ddiffiniwyd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, y Cynllun Cyfalaf a Chynllun Busnes y Stoc Tai.

3 Beth yw'r Argymhellion?

Fod aelodau'n cytuno ar y cyllidebau a'r targedau arbedion ariannol ar gyfer y flwyddyn a'r cynnydd yn erbyn y strategaeth gyllidebol a gytunwyd.

4 Manylion yr Adroddiad

Cyflwynir y rhagolwg diweddaraf ar y gyllideb refeniw yn **Atodiad 1**. Mae'n dangos fod y sefyllfa'n gytbwys ym mhob gwasanaeth gan gynnwys cyllidebau ysgolion a chyllidebau corfforaethol.

Mae Atodiad 1 hefyd yn cynnwys crynodeb o'r Cyfrif Refeniw Tai er gwybodaeth ond mae'r Cyfrif hwn yn gronfa ar wahân ac nid yw'n rhan o gyllideb refeniw'r cyngor.

Mae diweddariad yn **Atodiad 2** yr adroddiad hwn o'r cynnydd yn erbyn yr arbedion a'r pwysau a gafodd eu cytuno fel rhan o'r broses o osod cyllideb ar gyfer 2012 / 13. Cytunwyd ar gyfanswm o arbedion net o £3.443 miliwn, llwyddwyd i wireddu £0.428 miliwn (12%) ac mae £3.015 (88%) yn dal ar ôl ac yn cael eu hystyried ar y gweill. Er bod y rhan fwyaf o'r eitemau'n dal i gael eu hystyried 'ar y gweill', nid yw unrhyw un o'r arbedion a restrir yn cael ei ystyried yn amhosibl i'w gyrraedd. Bydd dadansoddiad mwy manwl o'r

cynnydd yn cael ei gyflwyno fis Gorffennaf a ddylai ddangos cynnydd mwy sylweddol.

5 Sut y bydd y penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae rheoli cyllidebau refeniw a chyfalaf y cyngor yn effeithiol a gwireddu'r strategaeth gyllidebol a gytunwyd yn sail i weithgaredd ym mhob maes, gan gynnwys blaenoriaethau corfforaethol.

6 Beth fydd y gost a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Defnyddir y rhan hwn o'r adroddiad i amlygu unrhyw wahaniaethau yn y targedau cyllidebol neu yn y targedau arbedion ac yn y risgiau neu'r arbedion ychwanegol a allai godi yn ystod y flwyddyn ac i roi diweddariad manylach ar y Cynllun Cyfalaf a'r Cynllun Refeniw Tai. Mae'r sefyllfa ar yr adeg hon o'r flwyddyn yn rhagdybio na fu unrhyw wyro o'r cyllidebau a gytunwyd ond bydd y sefyllfa'n newid pan fydd gyfrifon 2011 / 12 yn cael eu gorffen a phan ddaw'r sefyllfa ynghylch y balansau sydd i'w cario ymlaen yn gliriach.

Dylid nodi y bu'n rhaid defnyddio'r tanwariant a ragwelwyd yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd at ddiwedd 2011 / 12 i ariannu gwariant cynllun 'Genesis' y dyfarnwyd nad oedd grant yn daladwy ar ei gyfer. Roedd hyn tua £140,000 ac wedi codi oherwydd nad oedd sefydliadau'r bartneriaeth a rhai adrannau o'r cyngor wedi cyflwyno digon o dystiolaeth a oedd yn golygu nad oedd yr hawliadau grant yn cyrraedd y safon ofynnol.

Mae'n siŵr y bydd amrywiaethau eraill yn ymddangos mewn gwahanol wasanaethau wrth i'r flwyddyn symud ymlaen.

Y Cynllun Cyfalaf – Disgwylir mai'r canlyniad fydd £34.2 miliwn. Mae **Atodiad 3** yn dangos crynodeb o'r cynllun presennol a sut y bydd yn cael ei ariannu. Bydd adroddiadau pellach yn cynnwys diweddariad ar y prif brosiectau cyfalaf yn cael eu cyflwyno wrth i'r Cynllun ddatblygu yn ystod y flwyddyn.

Y Cyfrif Refeniw Tai – mae'r rhagolygon diweddaraf yn dangos gweddill a gynlluniwyd o £71,000. Mae hyn yn cynnwys ariannu gwariant cyfalaf o £602,000 allan o refeniw fel rhan o'r Cynllun Busnes a gytunwyd ar gyfer y Stoc Tai yn 2012 / 13. Mae'r Cynllun Busnes yn dal yn hyfyw ac, yn ôl y rhagolygon diweddaraf, balans y Cyfrif Refeniw Tai a fydd yn cael ei gario ymlaen fydd £963,000.

Rhagwelir y bydd y Cynllun Cyfalaf Tai yn gwario £7.5 miliwn yn 2012 / 13 a fydd yn cael ei gyllido'n rhannol drwy fenthycy darvoudus (£4.4 miliwn). Mae cyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru erbyn diwedd 2012 / 13 yn dal ar darged ac mae arolwg cyflwr manwl ar y stoc yn cael ei gynnal ar hyn o bryd. Bydd

yr arolwg o help i benderfynu ar fuddsoddiadau cyfalaf ac ar y rhagdybiaethau cynllunio busnes ar gyfer y dyfodol.

Dangosir crynodeb o sefyllfa ddiweddaraf y Cyfrif Refeniw Tai yn y tabl isod.

Crynodeb y Cyfrif Refeniw Tai a'r Cynllun Cyfalaf Tai

<u>Crynodeb o'r Cyfrif Refeniw Tai - 2012 / 13</u>	
<u>Mai 2012</u>	
Gwariant	£'000
Rheoli a Chynnal tai	5,414
Costau Cyfalaf	2,648
Sybsidi	3,148
Darpariaeth ar gyfer Dyledion Drwg	29
Cyfraniad Refeniw at Gyfalaf	602
Cyfanswm Gwariant	11,841
Incwm	
Rhenti	11,750
Garejys	157
Llog	5
Cyfanswm incwm	11,912
Gweddill am y Flwyddyn	71
Balans y Cyfrif Refeniw Tai a gariwyd ymlaen	963

<u>Cynllun Cyfalaf Tai</u>	
<u>Mai 2012</u>	
	£,000
Gwariant a Gynlluniwyd	7,452
Ariannwyd gan:	
Lwfans Atgyweirio Mawr	2,400
Cyfraniadau Refeniw	602
Derbyniadau Cyfalaf	17
Benthyca Darbodus	4,433
Cyfanswm	7,452

7 Pa ymgynghori a wnaed?

Cafodd y gyllideb refeniw ei chymeradwyo gan y cabinet ac yn ffurfiol gan y cyngor ar ôl rownd helaeth o heriau gwasanaethau. Cafodd y cynllun cyfalaf ei gymeradwyo gan y cyngor ar ôl i'r Grŵp Buddsoddi Strategol ei archwilio ac i'r cabinet ei gymeradwyo. Cafodd y Cyfrif Refeniw Tai ei gymeradwyo ar ôl

ymgyngori gydag aelodau etholedig ac â chynrychiolwyr ffederasiwn y tenantiaid.

8 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r adroddiad yn amlygu'r cyllidebau refeniw a chyfalaf a gytunwyd ar gyfer 2012 / 13 ac yn dangos sut yr adroddir ar sefyllfa ariannol y cyngor wrth y Cabinet gydol y flwyddyn. Disgwylir i wasanaethau wireddu'r arbedion a gytunwyd mewn Heriau Gwasanaeth ac wrth osod cyllidebau ac, hyd yma, maen nhw wedi llwyddo i wneud hynny. Bydd yr adroddiad nesaf yn cynnwys gwybodaeth fwy dibynadwy ynghylch rhagolygon sefyllfa derfynol 2011 / 12 a chadarnhad o effaith hynny ar gyllidebau 2012 / 13. Mae'n bwysig fod gwasanaethau'n dal i reoli eu cyllidebau'n ddoeth a bod unrhyw weddillion yn ystod y flwyddyn yn cael eu hystyried yng nghyd-destun y sefyllfa ariannol tymor canolig.

Sylwebaeth Economaidd a Diweddariad Rheolaeth y Trysorlys

Mae'r marchnadoedd ariannol yn dal yn hynod anwadal ac mae hyn yn cyfyngu ar nifer y sefydliadau y gall y cyngor fuddsoddi ynddyn nhw a hefyd ar hyd y cyfnod y gall y cyngor fuddsoddi. Mae'r ddau yn cyfyngu ar yr enillion y gall y cyngor eu cael. I roi hyn mewn cyd-destun, yn 2008 gallai'r cyngor ddisgwyl ennill tua £2.5 miliwn mewn llogau ar fuddsoddiadau (fel arfer mae gan y cyngor rhwng £20 - £30 miliwn i'w fuddsoddi). Eleni, mae'r enillion yn debyg o ostwng i £250,000, degfed ran o'r hyn y gellid ei ddisgwyl cyn i'r argyfwng ariannol gychwyn. Mae strategaeth trysorlys y cyngor yn gosod diogelwch buddsoddiadau o flaen enillion er yr ystyrir dewisiadau doeth bob amser os yn briodol. Y llynedd, dim ond mewn banciau ac am rhwng blwyddyn a chwe mis yr oedd y cyngor yn buddsoddi ac, erbyn diwedd y flwyddyn roedd y cyfnod wedi goswng i 90 diwrnod. Yn fwy diweddar, gostyngwyd hyn ymhellach i 30 diwrnod ac, yn ystod y pythefnos diwethaf, mae'r cyngor wedi dewis cyfyngu bron iawn pob arian ar gadw i un diwrnod. Mae yna ddau sefydliad y gellir rhoi arian ynddyn nhw am hyd at un wythnos. Gyda pharth yr ewro mor anwadal, ac y gallai fod yn dymestl pe byddai un o'r banciau mawr yn methu neu pe byddai gwlad yn diffygdalu, bydd strategaeth fuddsoddi bresennol y cyngor yn debyg o barhau i'r tymor canolig.

Mae benthyciadau'r cyngor ar hyn o bryd yn £135 miliwn ar gyfartaledd cyfraddau o 5.74% a chyfanswm y buddsoddiadau yw £34.5 miliwn ar gyfartaledd graddfa o 0.94%.

9 Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Dyma'r cyfnod ariannol mwyaf heriol y mae'r cyngor wedi'i wynebu a byddai methu â gwireddu'r strategaeth gyllidebol a gytunwyd yn gosod pwysau ychwanegol ar wasanaethau eleni ac yn y blynyddoedd i ddod. Bydd monitro

a rheoli cyllidebau'n effeithiol ac adrodd yn gynnar ar wahaniaethau yn helpu i sicrhau y gwireddir y strategaeth ariannol.

Daw risgiau penodol i'r amlwg wrth ymdrin â phrosiectau cyfalaf a gallai hynny gynnwys gwariant ar ymestyniadau amser, problemau cyllido ac ystyriaethau anariannol eraill. Bydd trefniadau cymeradwyo cadarn a monitro ac adrodd ariannol manwl, a hefyd weithdrefnau rheoli prosiect effeithiol, o help i leihau'r risgiau hynny.

Mae'r Cyfrif Refeniw Tai yn buddsoddi'n sylweddol i wella'r stoc tai ac yn defnyddio benthyciadau a grantiau i ariannu'r gwaith. Bydd yn rhaid i fenthyciadau fod yn fforddiadwy a bydd monitro rheolaidd ac asesu a chymeradwyo'n flynyddol hyfywdra Cynllun Busnes y Stoc Tai yn sicrhau y bydd hynny'n parhau.

10 Yr Hawl i Benderfynu

Mae gofyn i Awdurdodau Lleol wneud trefniadau o dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol (1972) ar gyfer gweinyddu eu materion ariannol yn briodol.